

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баяннуур сумын Төсвийн Төвлөрүүлэн Захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БУА-2023/15/-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Булган аймаг

2023 он

Аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Б.Эрдэнэ
Утас:70342580 Цахим хаяг: Erdene.B@audit.local
Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол
Утас: 70342716 Цахим хаяг: Enkhtsoodolj@audit.gov.mn
Аудитор: З.Ганбаатар
Утас: 70342716 Цахим хаяг: ganbaatarz@audit.gov.mn
Аудитор:
Утас: 70342716 Цахим хаяг:

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

---

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт.....
  2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл .....
  3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....
    - 3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа .....
    - 3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин .....
    - 3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....
    - 3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт.....
  4. Аудитын тайлан .....
  - 4.1 Ерөнхий зүйл .....
  - 4.2 Материаллаг байдал .....
  - 4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....
  - 4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал .....
  - 4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт .....
  - 4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал .....
5. Аудитын илрүүлэлт .....
  6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл.....

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

**БУЛГАН АЙМГИЙН
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант баг, Булган сум, Булган аймаг, 63082
Утас/Факс: 7034-2580
E-mail: bulgan@audit.gov.mn

2025.03.15 № 291
танай _____ ны № _____ т

Баяннуур сумын Засаг дарга
Л.Одончимэг танаа

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Баяннуур сумын ТТЗ-ийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баяннуур сумын ТТЗ-ийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотойгоор санхүүгийн нэгдсэн тайлангаар авлагыг 69,114.3 мянган төгрөг буюу 24.4 хувиар барагдуулж, батлагдсан төсвөөс зардлыг 199,231.0 мянган төгрөгөөр хэмнэж ажилласан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудлыг тодорхойлоход материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийн үнэлгээ өндөр, нөлөө бүхий эрсдэл, удирдлагын шийдвэр гаргасан чухал асуудал, тайлант хугацаанд гарсан нөлөө бүхий ажил гүйлгээ, үйл явдлыг харгалзаж үзнэ.

Баяннуур сумын ТТЗ нь орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогыг 316,351.0 мянган төгрөгөөр төлөвлөж гүйцэтгэлээр 281,223.0 мянган төгрөгөөр буюу 88.9 хувьтай биелэсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Баяннуур сумын Засаг дарга нь аймгийн Засаг даргатай хамтран ажиллах гэрээгээр 2022 онд 132 ажил төлөвлөснөөс 126 ажлыг гүйцэтгэж гүйцэтгэлийн биелэлт 88.3 хувиар дүгнэгджээ.

006020293

АДБОУС 2706.10-д зааснаар хууль тогтоомжоор хориглоогүй, аудитын тайланд заавал мэдээлэх аудитын гол асуудал гэж тодорхойлоогүй, тухайлбал, аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй байдал үүссэн тухай, санхүүгийн тайлангийн аудит, аудитын тайлантай холбоотой аудиторын хүлээх үүрэг хариуцлагын тухай дэлгэрэнгүй тайлбар өгөхөөр хууль тогтоомжоор шаардсан мэдээллийг тусгана.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй. Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.ЭРДЭНЭ

Санхүүгийн байдлын тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	652,208,884.10	445,774,685.83
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	224,811,453.23	199,231,024.83
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	224,811,453.23	199,231,024.83
31210	Төгрөг	224,811,453.23	199,231,024.83
31211	Төрийн сангийн харилцах	223,361,858.23	199,231,024.83
33	АВЛАГА	283,317,711.68	214,203,419.00
33500	Бусад авлага	214,372,489.00	214,203,419.00
33510	Байгууллагаас авах авлага	31,771,040.00	30,408,340.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	182,601,449.00	183,795,079.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	144,079,719.19	32,340,242.00
35400	Хангамжийн материал	75,284,775.48	32,340,242.00
35410	Бичиг хэргийн материал	4,562,220.00	638,410.00
35420	Аж ахуйн материал	59,237,513.23	31,701,832.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,265,177,060.77	948,529,861.15
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,265,177,060.77	948,529,861.15
39200	Биет хөрөнгө	3,191,171,060.73	923,397,861.15
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	3,141,074,416.82	891,090,293.19
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-646,569,712.79	-402,462,295.63
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	311,611,960.00	126,894,960.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-166,549,486.34	-85,359,333.00
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	415,349,739.98	109,283,364.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-177,992,686.67	-54,217,376.35
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	143,938,503.35	36,141,391.75
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-68,029,854.55	-17,086,001.86
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	389,602,292.67	429,205,698.67
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-167,450,716.69	-179,764,330.62
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	0	69,671,491.00
39300	Биет бус хөрөнгө	74,006,000.04	25,132,000.00
39301	Програм хангамж	5,255,000.00	4,105,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,004,999.96	-1,905,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	70,756,000.00	22,932,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	3,917,385,944.87	1,394,304,546.98
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	7,993,092.07	530,500.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	7,993,092.07	530,500.00
41300	Өглөг	7,993,092.07	530,500.00
41360	Бусад өглөг	2,908,026.00	530,500.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	2,908,026.00	530,500.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3,909,392,852.80	1,393,774,046.98
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,909,392,852.80	1,393,774,046.98
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	1,096,108,003.91	472,002,841.17
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	1,096,108,003.91	472,002,841.17
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	92,523,667.28	268,350,429.70
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	8,708,541.47	1,325,797,558.72
51220	Тайлант үеийн үр дүн	83,815,125.81	-1,057,447,129.02
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2,720,761,181.61	653,420,776.11
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	3,917,385,944.87	1,394,304,546.98

Санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,164,636,679.55	2,141,930,240.63
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	95,684,804.65	198,049,979.28
110	Орлогын албан татвар	33,548,398.65	122,160,918.08
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	33,548,398.65	122,160,918.08
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	0	89,094,043.47
110002	Үйл ажиллагааны орлого	10,142,090.00	13,066,924.52
110003	Хөрөнгийн орлого	17,361,740.65	14,193,150.09
110008	Шууд бус орлого	6,044,568.00	5,806,800.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	1,050,000.00	63,273,338.20
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	0	2,406,238.20
113002	Бууны албан татвар	1,050,000.00	967,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	0	59,900,100.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	61,086,406.00	12,615,723.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	60,452,041.00	10,149,300.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	4,976,500.00	3,108,100.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	50,829,500.00	4,451,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	4,646,041.00	2,590,200.00
1181	Газрын төлбөр	634,365.00	1,235,401.00
118101	Газрын төлбөр	634,365.00	1,235,401.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	0	1,231,022.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	0	1,231,022.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	371,205,794.86	243,107,343.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	371,205,794.86	243,107,343.00
120002	Хүүгийн орлого	69,966,700.00	77,887,700.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	8,503,124.00	10,036,009.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	8,503,124.00	10,036,009.00
120005	Түрээсийн орлого	3,770,000.00	4,320,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	141,219,723.01	150,863,634.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,697,746,080.04	1,700,772,918.35
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	325,972,694.00	86,697,861.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	25,480,000.00	69,671,791.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	31,648,336.00	17,026,070.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,085,227,966.04	1,614,075,057.35

132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	700,187,024.00	924,771,500.00
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	30,049,042.04	24,357,157.35
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	321,602,200.00	558,363,500.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	33,389,700.00	106,582,900.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,067,638,485.98	1,881,720,355.02
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,067,638,485.98	1,881,720,355.02
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,436,316,594.96	862,722,219.67
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,200,719,403.38	292,024,685.35
210101	Үндсэн цалин	743,746,554.04	234,188,285.59
210102	Нэмэгдэл	337,699,605.87	40,774,582.59
210104	Урамшуулал	109,485,967.47	17,061,817.17
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	151,347,115.43	34,810,624.23
210201	Тэтгэврийн даатгал	107,246,517.20	22,851,859.06
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,177,831.80	2,701,200.10
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,794,893.37	2,161,158.72
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,349,349.16	1,693,570.09
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	21,778,523.90	5,402,836.26
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	257,713,196.70	257,927,329.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	16,215,284.00	19,793,846.00
210302	Түлш, халаалт	240,849,912.70	237,680,483.00
210303	Цэвэр, бохир ус	648,000.00	453,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	108,094,200.93	37,552,190.00
210401	Бичиг хэрэг	8,633,670.00	3,707,060.00
210402	Тээвэр, шатахуун	33,574,313.00	27,687,270.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,807,110.00	3,157,860.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	15,559,888.00	3,000,000.00
2105	Нормативт зардал	268,798,166.82	1,093,900.00
210502	Хоол, хүнс	41,219,885.10	1,093,900.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	10,763,500.00	18,638,530.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,824,000.00	139,900.00
210604	Урсгал засвар	5,619,500.00	18,498,630.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,286,000.00	3,190,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,286,000.00	3,190,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	17,820,067.00	2,483,620.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,848,067.00	1,619,085.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	155,000.00	41,500.00

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	279,000.00	496,268.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88,000.00	77,000.00
210807	Газрын төлбөр	0	249,767.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	417,774,944.70	215,001,341.09
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	142,617,700.00	61,871,418.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,742,880.00	19,650,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	266,414,364.70	133,479,923.09
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	631,321,891.02	1,018,998,135.35
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	52,437,020.00	20,981,200.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	52,437,020.00	20,981,200.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	47,030,330.00	48,807,978.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	17,915,330.00	17,966,478.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0	10,991,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	29,115,000.00	19,850,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	458,289,318.88	949,208,957.35
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	425,179,400.00	924,771,500.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	32,229,918.88	24,357,157.35
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	880,000.00	80,300.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	96,998,193.57	260,209,885.61
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	13,183,067.76	1,317,657,014.63
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	13,183,067.76	174,898,586.78
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	0	1,037,772,956.94
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	0	104,985,470.91
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	83,815,125.81	- 1,057,447,129.02

Мөнгөн гүйлгээний тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,920,469,270.69	2,088,345,243.63
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	95,684,804.65	198,049,979.28
110	Орлогын албан татвар	33,548,398.65	122,160,918.08
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	33,548,398.65	122,160,918.08

110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	0	89,094,043.47
110002	Үйл ажиллагааны орлого	10,142,090.00	13,066,924.52
110003	Хөрөнгийн орлого	17,361,740.65	14,193,150.09
110008	Шууд бус орлого	6,044,568.00	5,806,800.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	1,050,000.00	63,273,338.20
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	0	2,406,238.20
113002	Бууны албан татвар	1,050,000.00	967,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	0	59,900,100.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	61,086,406.00	12,615,723.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	60,452,041.00	10,149,300.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	4,976,500.00	3,108,100.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	50,829,500.00	4,451,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	4,646,041.00	2,590,200.00
1181	Газрын төлбөр	634,365.00	1,235,401.00
118101	Газрын төлбөр	634,365.00	1,235,401.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	0	1,231,022.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	0	1,231,022.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	195,683,386.00	189,522,346.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	195,683,386.00	189,522,346.00
120002	Хүүгийн орлого	69,966,700.00	77,887,700.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	121,946,686.00	107,314,646.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	121,946,686.00	107,314,646.00
120005	Түрээсийн орлого	3,770,000.00	4,320,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,629,101,080.04	1,700,772,918.35
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	325,972,694.00	86,697,861.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	25,480,000.00	69,671,791.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	31,648,336.00	17,026,070.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,085,227,966.04	1,614,075,057.35
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	700,187,024.00	924,771,500.00
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	30,049,042.04	24,357,157.35
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	321,602,200.00	558,363,500.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	33,389,700.00	106,582,900.00

II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,623,761,777.97	1,745,585,700.03
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,623,761,777.97	1,745,585,700.03
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,994,414,526.95	745,651,734.65
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,186,317,526.56	294,398,450.72
210101	Үндсэн цалин	725,619,773.45	228,346,712.80
210102	Нэмэгдэл	337,635,992.83	49,163,220.04
210104	Урамшуулал	110,593,195.08	16,888,517.88
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	156,586,246.39	35,043,166.93
210201	Тэтгэврийн даатгал	110,952,716.09	23,084,401.76
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,408,563.96	2,701,200.10
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,125,863.79	2,161,158.72
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,277,790.40	1,693,570.09
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	22,821,312.15	5,402,836.26
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	253,509,800.00	257,927,329.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	16,415,284.00	19,793,846.00
210302	Түлш, халаалт	236,414,516.00	237,680,483.00
210303	Цэвэр, бохир ус	680,000.00	453,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	68,100,366.00	36,028,756.00
210401	Бичиг хэрэг	6,702,280.00	3,006,150.00
210402	Тээвэр, шатахуун	30,592,370.00	26,864,746.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,320,610.00	3,157,860.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	14,803,906.00	3,000,000.00
2105	Нормативт зардал	176,743,607.00	2,387,400.00
210502	Хоол, хүнс	48,043,590.00	1,093,900.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	7,558,500.00	1,293,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	18,357,300.00	35,321,362.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0	3,374,900.00
210602	Тавилга	0	2,749,800.00
210604	Урсгал засвар	18,337,300.00	29,196,662.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,418,000.00	3,190,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,418,000.00	3,190,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	18,587,831.00	2,494,620.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	12,035,931.00	1,460,585.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	155,000.00	200,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	408,900.00	496,268.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88,000.00	88,000.00
210807	Газрын төлбөр	0	249,767.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	112,793,850.00	78,860,650.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	102,239,050.00	59,210,650.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	10,554,800.00	19,650,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	629,347,251.02	999,933,965.38

2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	43,990,840.00	48,807,978.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	15,475,840.00	17,966,478.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0	10,991,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	10,515,000.00	19,850,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	459,045,318.88	949,208,957.35
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	425,179,400.00	924,771,500.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	32,229,918.88	24,357,157.35
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,636,000.00	80,300.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	73,565,222.14	1,917,030.03
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	73,565,222.14	1,449,595.00
213505	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт	0	467,435.03
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	296,707,492.72	342,759,543.60
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	92,927,900.00	260,479,461.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	92,927,900.00	260,479,461.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	92,927,900.00	260,479,461.00
223001	Бусад хөрөнгө	0	20,672,350.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	92,927,900.00	239,807,111.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-92,927,900.00	-260,479,461.00
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-86,393,000.00	-107,860,511.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	86,393,000.00	107,860,511.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	86,393,000.00	107,860,511.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	117,386,592.72	-25,580,428.40
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	107,424,860.51	224,811,453.23
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	224,811,453.23	199,231,024.83

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,096,108,003.91	2,720,761,181.61	8,708,541.47	3,825,577,726.99
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,096,108,003.91	2,720,761,181.61	8,708,541.47	3,825,577,726.99
9	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	83,815,125.81	83,815,125.81

10	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,096,108,003.91	2,720,761,181.61	92,523,667.28	3,909,392,852.80
11	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,096,108,003.91	2,720,761,181.61	92,523,667.28	3,909,392,852.80
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-624,105,162.74	2,067,340,405.50	245,852,484.59	-2,445,593,083.65
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	472,002,841.17	653,420,776.11	338,376,151.87	1,463,799,769.15
19	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	1,057,447,129.02	-1,057,447,129.02
20	2022 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	472,002,841.17	653,420,776.11	268,350,429.70	1,393,774,046.98

Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл зөрүү
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,247,681,400.00	129,340,385.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	827,698,500.00	33,374,874.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	777,740,500.00	33,374,874.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	261,672,700.00	33,374,874.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	140,000,000.00	95,965,511.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,247,681,400.00	55,938,098.00
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	0	-754,381,690.65
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	0	-783,658,364.65
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	990,525,400.00	794,633,642.65
320001	Орон нутгийн төсвөөс	883,942,500.00	794,633,642.65
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	257,156,000.00	15,686,146.00
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	176,756,000.00	-105,000,000.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0	74,776,802.03
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0	112,439,132.00
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	74	44
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	2	2
610001	Төсвийн байгууллага	2	2
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	36	21
620001	Удирдах ажилтан	6	6
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	11	11
620003	Үйлчлэх ажилтан	19	4
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	36	21
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	7	7
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	24	9
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	5	5

Нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	88,147,456.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	18,475,965.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	16,946,070.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	5,834,000.00
210101	Үндсэн цалин	1,232,000.00
210104	Урамшуулал	4,602,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	122,500.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	122,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4,864,760.00
210402	Тээвэр, шатахуун	4,864,760.00
2105	Нормативт зардал	1,093,900.00
210502	Хоол, хүнс	1,093,900.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,030,910.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,030,910.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,529,895.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,529,895.00
213303	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,529,895.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	69,671,491.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	69,671,491.00
221001	Их засвар	69,671,491.00
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	86,697,861.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	86,697,861.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	69,671,791.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,026,070.00
III	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	-1,449,595.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	1,449,595.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Тухайн жил 8 зорилтын хүрээнд 70 ажил төлөвлөснөөс 70 ажлыг биелүүлж биелэлт 96.4 хувиар дүгнүүлжээ.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20,1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Булган аймгийн Баяннуур сумын Төсвийн Төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31 өдрөөр санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Баяннуур сумын төрийн байгууллагуудын үйл ажиллагааны эрхэм зорилго нь “ Төрийн байгууллагын нэгдмэл удирдлагыг хангаж төрийн мэргэшсэн албан хаагчаар төрийн үйлчилгээг иргэдэд шуурхай үзүүлж төрийн бодлого шийдвэрийг

цаг алдалгүй шуурхай мэдээлж хэрэгжүүлнэ” гэж тодорхойлсон ба сумын Засаг даргын зүгээс 2020-2024 онд хэрэгжүүлэх Хөгжлийн төлөө хамтдаа үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэн 88,9 хувийн биелэлттэй ажилласан байна.

Эрхэм зорилтоо хэрэгжүүлэхийн тулд дараах зорилтуудыг дэвшүүлсэн байна:

- ❖ Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалыг удирдлагаар хангах
- ❖ Нутгийн өөрөө удирдах ёсыг бэхжүүлэх түүний хэрэгжилтийг ханган ажиллах
- ❖ Орон нутгийн өмчийг хэрэгжүүлэх
- ❖ Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх
- ❖ Байгаль орчныг нөхөн сэргээх арга хэмжээг зохион байгуулах
- ❖ Мал аж ахуйг хөгжүүлэх
- ❖ Нийгмийн халамж хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих
- ❖ Хүүхдийн хөгжил хамгааллыг төлөвшүүлэх
- ❖ Бодлогын баримт бичиг болон хуулиар олгосон чиг үүргийг хэрэгжүүлэх
- ❖ Төрийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлж иргэдэд ил тод нээлттэй үйлчлэх
- ❖ Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг хүргэх
- ❖ Сургуулийн өмнөх боловсрол олгох
- ❖ Соёл урлагийн үйлчилгээ үзүүлэх

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Тус байгууллага нь дотоод хяналтыг сайжруулах чиглэлээр дотоод чанарын баталгаажуулалт, статистик хариуцсан ахлах ажилтан ажилладаг байна.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Булган аймгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Булган аймгийн Баяннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 2,316,647.2 мянган төгрөгөөр буюу 89.2 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/			
Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Бараа материал	144,079.7	32,340.2	111,739.5
Үндсэн хөрөнгө	3,265,177.1	948,529.9	2,316,647.2
Нийт хөрөнгө	3,409,256.8	980,870.1	4,390,126.9
Өр төлбөр	7,993.1	530.5	7,462.6
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	1,096,108.0	472,002.8	624,105.2
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	3,909,392.8	1,393,774.0	2,515,618.8

Дээрх хүснэгтээс харахад улсын төсвийн байгууллага нь босоо удирдлагатайгаар тайлан гаргаж орон нутгийн төсвөөс санхүүждэг байгууллагын тайлан нэгтгэдэг болсонтой холбоотой байна.

Тайлангийн хугацаанд төсвийн хөрөнгөөр 100,306.1 мянган төгрөгийн бараа материал худалдан авч 81,769.3 мянган төгрөгийн бараа материал зарцуулсан байна. Мөн Тайлант онд 130,276.3 мянган төгрөгийн бараа материалыг бүтцийн өөрчлөлтөөр шилжүүлсэн байна.

2022 онд орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр хэрэгжих ажил арга хэмжээний хүрээнд сумын хэмжээнд 239,807.1 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авч хандиваар 33,385.7 мянган төгрөг, 117,477.9 мянган төгрөгийн хөрөнгийг шилжүүлэн авсан байна. Үндсэн хөрөнгийн зарлагыг авч үзвэл 235,551.1 мянган төгрөгийн хөрөнгийг шилжүүлж бүтцийн өөрчлөлтөөр 2,959,569.1 мянган төгрөгийн хөрөнгийг шилжүүлж бүртгэсэн байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 472,002.8 мянган төгрөг болж 624,105.2 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

Булган аймгийн Баяннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн нэгдсэн тайлан нь санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаарх нийт орлого өмнөх оноос 1,022,706.5 мянган төгрөгөөр буюу 67,6 хувиар, нийт зардал өмнөх оноос 1,185,918.1 мянган төгрөгөөр буюу 61,3 хувиар тус тус буурсан байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Булган аймгийн Баяннуур сумын Төсвийн Төвлөрүүлэн захирагчийн нэгдсэн тайлан нь 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 2,088,346.2 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 1,745,585.7 мянган төгрөгөөр тооцож, төлөвлөн төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Орон нутгийн байгууллагын 2022 төсвийг ИТХ-ын 2021 оны 12 сарын 15-ны өдрийн 5/5 тоот тогтоол, оор 1,338,651.6 мянган төгрөг.

2022 оны 06 сарын 27-ны өдрийн 09/27 тоот тогтоолоор сумын 2022 оны төсөвт өөрчлөлт оруулж 1,222,337.1 мянган төгрөг буюу 116,314.5 мянган төгрөгөөр төсвийн хэмнэлтийн тухай хуулийн дагуу зардлыг бууруулж баталсан байна.

Тайлант онд орон нутгийн татварын орлогыг 316,351.0 төгрөгөөр төлөвлөснөөс гүйцэтгэлээр 281,223.0 мянган төгрөг төвлөрч 88,9 хувийн гүйцэтгэлтэй байна.

Орон нутгийн татварын орлогыг нэр төрлөөр харуулбал:

Үзүүлэлт	Жилийн батлагдсан төсөв	12 сарын гүйцэтгэл /өссөн/	зөрүү	хувь, %
НИЙТ ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	884,342.5	839,586.5	44,128.0	95.0
Татварын орлого	316,979.0	281,223.0	35,128.0	88.9
Орлогын албан татвар	316,979.0	281,223.0	35,128.0	88.9
Хувь хүний орлогын албан татвар	104,282.0	122,160.8	-17,878.8	117.1
Цалин хөлс түүнтэй адилтгах орлогын албан татвар	76,951.0	89,094.0	-12,143.0	115.8
Үйл ажиллагааны орлого	5,000.0	13,066.9	-8,066.9	261.3
Хөрөнгийн орлого	13,331.0	14,193.1	-862.1	106.5
Шууд бус орлого	9,000.0	5,806.8	3,193.2	64.5
Хөрөнгийн албан татвар	129,530.0	63,273.3	65,695.7	49.1
Бууны албан татвар	1,440.0	967.0	473.0	67.2
Малын тоо толгойн албан татвар	126,644.0	59,900.1	66,182.9	47.5
Үл хөдлөх хөрөнгийн татвар	1,446.0	2,406.2	-960.2	166.4
Бусад татвар, төлбөр, хураамж	19,767.0	12,615.7	7,084.3	64.0
Улсын тэмдэгтийн хураамж	3,500.0	3,108.1	391.9	88.8
Ан амьтан барих ашигт малтмал ашигласны төлбөр	2,000.0	1,231.0	769.0	61.6
Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	8,000.0	4,451.0	3,549.0	55.6
Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	3,500.0	2,590.2	909.8	74.0
Газрын төлбөр	2,767.0	1,235.4	1,464.6	45.8
Татварын бус орлого	63,400.0	83,173.2	19,773.2	131.2
Хүүгийн орлого	60,000.0	77,887.7	-17,887.7	129.8
Түрээсийн орлого	3,000.0	4,320.0	-1,320.0	144.0
Үйл ажиллагааны орлого	400.0	965.5	-565.5	241.4
Тусламжийн орлого	567,363.5	558,363.5	9,000.0	98.4
Аймаг нийслэлээс авсан татаас	567,363.5	558,363.5	9,000.0	98.4

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх хөтөлбөрийн арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр 1,351,857.5 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, нэмэлт санхүүжилтийн орлого 88,147.4 мянган төгрөг, 281,223.0 мянган төгрөгийг орон нутгийн татварын орлогоос, урсгал үйл ажиллагаанд 1,745,585.0 мянган төгрөгийг зарцуулж, 24,357.1 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Тус онд 750,889.3 мянган төгрөгийн бараа ажил үйлчилгээний зардалд зарцуулснаас цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшууллын зардал 288,564.4 мянган төгрөг нийт зардлын 38,4 хувь, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл 34,920.6 мянган төгрөг нийт зардлын 4,6 хувь, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал 257,924.3 мянган төгрөг нийт зардлын 34,3 хувь, хангамж бараа материалын зардалд 31,163.9 мянган төгрөг нийт зардлын 4,1 хувь, норматив

зардал 1,293.5 мянган төгрөг нийт зардлын 0,17 хувь, хөдөлмөр хамгаалал, урсгал засварын зардалд 57,505.1 мянган төгрөг нийт зардлын 7,6 хувь, дотоод алба томилолтын зардалд 3,190.0 мянган төгрөг нийт зардлын 0,4 хувь, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардалд 2,494.6 мянган төгрөг нийт зардлын 0,3 хувь, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 73,829.7 мянган төгрөг нийт зардлын 9,8 хувь, урсгал шилжүүлгийн зардалд 48,807.9 мянган төгрөг нийт зардлын 6,5 хувийг тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

				/мянган төгрөгөөр/	
д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ /80101/	777,740,5	750,889,3	26,850.7	96,5

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтээс 88,147.5 мянган төгрөгийг зардалд зарцуулснаас цалин хөлсөнд 5,834.0, нийгмийн даатгалын зардалд 122.5, хөрөнгийн зардалд 69,671.5 мянган төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Нэгтгэсэн нийт дүн
1	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн шилжүүлэг	96,966,068.00
2	Тогтвортой амьжиргаа 3төслөөс ОНХСанд олгох урамшууллын санхүүжилт	9,616,832.00
3	Урьд оны малын тоо толгойн албан татварын санхүүжилт	46,756,000.00
4	Малын тоо толгойн албан татварын санхүүжилт	59,024,700.00
5	Нийт дүн	212,363,600.00

НББ-ийн аккрузель зарчмын дагуу зардлыг гарсан үед нь хүлээн зөвшөөрсөн болно

№	Хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээний нэр	Хамаарах чиг үүргийн заалт	2022 оны төсөв /ИТХ-аар батлагдсан/	Нийт дүн
1	Гудамж талбайн гэрэлтүүлэг, засвар үйлчилгээ хийх	4.4.2	20,000,000.0	20,000,000.0

2	Сумын төвийн камержуулалт	4.4.2	10,000,000.0	9,988,000.0
3	Сумын төвд под станц нэмэгдүүлэх	4.4.2	20,000,000.0	20,000,000.0
4	ЗДТГ-ын үүдний талбайг тохижуулах	4.4.3	10,000,000.0	-
5	Смарт худагийн тоног төхөөрөмж тавих	4.4.2	20,000,000.0	20,000,000.0
6	Барилгын зураг төсөв хийлгэх	4.4.5	40,000,000.0	39,000,000.0
7	Наадмын талбайг тохижуулах	4.4.3	20,000,000.0	20,000,000.0
8	Дэд хөтөлбөрийн зардал	4.4.3	8,408,800.0	5,714,050.0
9	Хогийн цэгийн урамшуулал	4.4.3	3,600,000.0	600,000.0
10	Ахмадын нөхөн сэргээх байр засварлах	4.4.3	3,500,000.0	3,500,000.0
11	Соёлын төвийн тоног төхөөрөмжтэй болгох	4.4.1	1,974,000.0	1,974,000.0
12	Ахмадын байранд халаалт тавих	4.4.2	3,500,000.0	-
13	Залуучуудын талбайг тохижуулах	4.4.3	5,000,000.0	-
14	Сумын баяр наадам тэмдэглэх	4.4.1	5,000,000.0	4,779,500.0
15	Сумын 10кв-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугамын ажил	4.4.2	10,000,000.0	9,989,920.0
16	ЗДТГ-ыг веб сайттай болгох	4.4.1	3,000,000.0	2,200,000.0
17	Малын эрүүлжүүлэх арга хэмжээ	4.5.4	6,000,000.0	5,878,800.0
18	Мал угаалгын банн 2 -ыг барих	4.5.4	60,000,000.0	-
19	Соёлын төвийн урлагын тоглолтын хувцастай болох	4.4.1	5,000,000.0	5,000,000.0
20	Гал камандын машин авах	4.4.2	20,000,000.0	-
21	Мянганы замын дагуу хурд сааруулагч хийх	4.4.2	5,000,000.0	-
22	ДҮН		279,982,800.0	168,624,270.0

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Баяннуур сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулахтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор З.Ганбаатар гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Ж.Энхцоодол, газрын захирал, тэргүүлэх аудитор Б.Эрдэнэ нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Булган аймгийн Баяннуур сумын Төсвийн Төвлөрүүлэн захирагчийн нэгдсэн тайлан нь 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 03 дүгээр сарын 05-ний өдрийн 01/28 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2022 оны санхүүжилтийн дүнг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны санхүүжилтийн дүнгийн 2,088,345.2 мянган төгрөгөөс 75 хувиар буюу 23,493.8 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянаж шинэчлэн тогтоох *шаардлагагүй* гэж үзлээ.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль *хамаарахгүй болно*.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тухайн жилд шилэн дансанд 153 мэдээлэх мэдээллийг 153 бүрэн оруулж мэдээлсэн байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Тайлант онд албан хаагчдын албан томилолтоор ажилдах хугацаанд цалинг бодохдоо томилолтоор явсан хугацааны хоолны мөнгийг давхар тооцон 495,000.0 төгрөгийг илүү олгосон байна.дотоод хяналттай холбоотой зөрчил илэрлээ.

Шийдвэрлэсэн нь:

Төлбөрийн акт тогтоон шийдвэрлэв.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай /бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд шалгасан зүйлийг холбогдох шалгуурт/ нийцсэн/нийцээгүй гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудит хийгдээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Булган аймгийн Баяннуур сумын Төсвийн Төвлөрүүлэн захирагчийн нэгдсэн тайлан нь 2022 оны 06 дугаар сарын 16-ны өдрийн 13г/126 тоот албан бичгээр акт, зөвлөмжийн хэрэгжилтийн биелэлтийг хүргүүлсэн байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт /мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	0		0		100
Албан шаардлага	0	0	0	0	100
Зөвлөмж	2	0	2	0	100
Нийт дүн	2		2		100

Хэрэгжээгүй төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмж байхгүй болно.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

1. Татварын орлогын бүрэн төвлөрүүлсэн эсэх

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 149,321.5 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс 1 зөвлөмж өглөө.

5.1 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт бичигдээгүй болно.

5.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага бичигдээгүй болно.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Орлого бүрдүүлэлттэй холбоотой.

Илрүүлэлт: Орлогын төлөвлөгөө, гүйцэтгэлийг тулгахад галт зэвсгийн албан татвар 473.0, түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр 3,549.0, шууд бус орлогоос 3,193.2, хөрөнгийн албан татвар 65,695.7, Бусад татвар, төлбөр, хураамж 7,084.3, малын тоо толгойн албан татвараас 66,182.9, ан амьтан барих ашигт малтмал ашигласны төлбөр 769.0, Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж 909.8, газрыг төлбөрөөс 1,464.6 мянган төгрөгөөр нийт 149,321.5 мянган төгрөгөөр орон нутгийн орлогыг дутуу төвлөрүүлсэн байна. Энэ нь төсвийн тухай хуулийн 41.2.1 “Хуулийн дагуу

улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна

Өгсөн зөвлөмж:

Татварын орлогыг бүрэн төвлөрүүлэн ажиллах.

Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалын хавсралтаар баталсан “Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар”-ын дагуу зардлыг зориулалтаар, хүрэлцэхгүй зардлыг хүсэлт хүргүүлэн шийдвэрийн дагуу тус тус зарцуулж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 05 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		/мянган төгрөгөөр/ Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Төсвийн орлогыг дутуу төвлөрүүлсэн	1	0					1	0				